

ISRAELS TI TAPTE STAMMER

*Hvor tok de veien?
Hva sier Bibelen om deres «forsvinning»
Vet vi hvor de nå er?*

Israel har vært og er i en spesiell fokus både i verden og blant kristne. Det er av den grunn naturlig å forundre seg over deres vei i historien. Nesten hele Bibelen handler om dette folket som ut i fra løftet til den hengivne og trofaste Guds tjener Abraham, skulle bli til ett, ja flere store velsignede slekter

I dag er Israel i vår bevissthet redusert til Juda (jødene). Disse er, som vi kan lese i Esra og Nehemjas bøker, en rest av Juda stamme samt noen fra Benjamin og Levi stamme (prestestammen). La oss ganske kort summere opp historien til de andre stammene: Etter kong Salomo ble kongeriket Israel delt i to; ISRAEL (også kalt Efraim og tistammeriket) og JUDA (Juda og Benjamin stamme). Disse to rikene eksisterte side om side i flere hundre år inntil Israel ble bortført av Assyrerne i år 719 f.Kr. Tistanimeriket besto av Jakobs øvrige sønner, samt Josefs to; Efraim og Manasse.

Israels konge har kastet seg i støvet for assyrerkongen

Alle løfter gitt til jødene var også gitt til Israel, også alle straffedommer og konsekvenser dersom de ikke fulgte Guds veier.

Likevel var det spesielle velsignelser gitt til hver av stammene både av Jakob før han døde, og det samme av Moses. Disse kan i helhet leses i 1.Mos.kap.49 og 5.Mos.kap.33. La oss plukke ut noen eksempler:

Ruben mistet sin spesielle førstefødselsrett. Jakob gav den i stedet til Josefs etterkommere, gjennom hans yngste sønn Efraim. Da Josef korrigerste Jakob og sa at Manasse var den eldste, svarte Jakob; «*Han skal også bli til et stort folk, han skal også bli stor. Men likevel skal hans bror, som er yngre bli større og hans ætt skal bli til en mengde folkeslag (el. nasjoner).* "Var disse velsignelser bundet av betingelser?

Betingelsen for å følge Gud gjaldt selvfølgelig hvilke konsekvenser deres valg ville føre med seg. Abrahams ætt skulle like vel bli tallrik, det er nok å se på Ismaels ætt (araberne) for å forstå det. Det samme skulle skje med Israel, "de skal bli et mektig folk" (Mika 4,7).

Men Israels etterkommere gjorde mye vondt i Guds øyne. De tok etter folkene som bodde rundt dem og tilba avguder, ofret sine barn, drev hor i stor stil, sabbaten glemte de, også Guds veiledning gjennom sine høytider.

Etter hvert mistet de kontakt med Gud og han nådde ikke lenger deres sinn for å omvende og forbedre deres liv. I både Amos 2,12 og Hosea, kan vi lese om Guds fortviles. Men de stoppet munnen på Gud profeter, nektet de å tale, og ofret videre på fjell og hauger. At det spesielt er Israel (ikke jødene) han er fortvilet over, viser versene 14 og 13; *«Selv om du Israel driver hor, så må ikke Juda gjøre seg skyldig i slikt... For Israel er som en ustyrlig ku.»*

Hosea profeterte deretter, om hva som ville skje dem. De skulle vende tilbake til Egypt (trelldom), ja når de kom til Assur skulle de fleste også forlate helselovene Gud hadde gitt dem (Hos.) Dette beskriver også Esek. kap.4,12-14. Jes. indikerer også at de skulle snakke et nytt språk (Is.8, 17).

Hosea er blant de profeter som går sterkest i rette med tistammeriket og han skiller klart mellom Israel og Juda (jødene). De skulle bli spredt rundt i alle land når Gud for en stund forkastet dem *«For om kort tid vil jeg hjemsoke Israels blodskyld på Jehus hus og gjøre ende på kongedømmet i Israels hus.»* (Hos.1,4): *«Kall henne Lo-Ruhama! For jeg vil ikke mer miskunne meg over Israels hus, så jeg skulle tilgi dem. Men over Judas hus vil jeg miskunne meg, v.6.7. Og han sa: Kall ham Lo-Ammi! For dere er ikke mitt folk, og jeg vil ikke tilhøre dere. Men likevel skal tallet på Israels barn (ikke jødene) bli som havets sand, som ikke lar seg måle eller telle. Og det skal skje: Få det stedet hvor det ble sagt til dem: Dere er ikke mitt folk, skal det bli sagt til dem: Den levende Guds barn! Og Judas barn og Israels barn skal 4fylke seg sammen og la seg en høvding...»*

Hvilken høvding skal forene de to adskilte folkene?

La oss se hva Esekiel skriver: *«Jeg vil føre dere til folkenes ørken, og der vil jeg gå i rette med dere ansikt til ansikt. ...Jeg vil la dere gå forbi under HYRDESTAVEN og jeg vil føre dere inn i paktens bånd. Jeg vil skille dere ut fra de gjenstridige og dem som er falt fra meg. Fra deres utlendingsland vil jeg føre dem ut, men til Israels land skal ingen av dem komme, og dere skal kjenne at jeg er Herren. gå avsted og dyrk deres avskyelige guder, ...men siden skal dere sannelig høre på meg...* (Esek.20.35.)

Når skal de vende om?

Hosea beskriver også at Efraim først skal bli undertrykt, fordi han fant det for godt å følge menneskebud, men i kap.5,15 sier han videre: *«Jeg vil gå min vei, jeg vil vende tilbake til mitt sted inntil de erkjenner seg skyldige og søker mitt åsyn.»* Gud sier at de skjelvende vil komme til ham i de siste dager. *Gud sier selv at han lengter til den dagen da de skal rope som bruden; min mann, og de skal ikke mere nevne Baal i sin munn* (Hos.2, 16-17).

Jeremias beskriver også Guds lengsel etter Efraim og de ti stammer (31,20-21) og kaller ham sin dyrebare sønn og kjæreste barn. Hans hjerte røres av medynk.

«*Hvordan skal jeg kunne oppgi deg, Efraim!*» (Hos.11,10)

Hvor skal de være i den siste tid når de vender om til den sanne Gud?

«Og bevende skal hans barn komme fra havet » (Hos.11,10) «jeg vil la ham (Efraim) legge sin hånd på havet og sin høyre hånd på elvene...(båtnasjoner) ja, jeg vil gjøre ham til den førstefødte.» Men hvilket hav? «Gå avsted og rop ut disse ord mot nord og Si: Vend tilbake Israel, du frafalne.» (Jer.3, 11-12) Og «Se, jeg fører dem fra landet i nord, og samler dem fra jordens ytterste kyster (Jer.31.8) «Hør Herrens ord I folk (Efraim og Manasse) og forkynn det på øyene langt borte.» «Ti og hør på meg I øyer (eller kystland) (Es.49).

En fotsoldat fra den assyriske hær.

«Se de kommer langt borte ifra, noen fra nord og noen fra vest og noen fra Sinims land (angis i Vulgata for å være Australia?)

Gud henvender seg til de ti stam mer i Havet, øyene langt borte, ytterste kyster i Nord, event. også Australia. Så vidt skulle de bre seg ut over, at de skal sitte «ved alle porter». Noen har tolket det til de store kanaler mellom havene (Gibraltar, Suez, Singapore, Panama osv). Det kan også bety at de har en slags rettsinstans overordnet de andre folkene. Portene i oldtidsbyer, var stedet de eldste samles for viktige avgjørelser. Men hevder du kanskje, mange mener at dette er profetier som gjelder jødene? Det er mange profetier også om jødene i Bibelen. Bare det at de eksisterer i dag er oppfyllelse av profetiene. Men slå opp i din egen Bibel, og se selv at det forklares når det er Juda (jødene) det snakkes om og når det er Israel (og Efraim).

Vil Gud stadfeste sitt løfte i den nye pakt?

«Se dager kommer, sier Herren, da jeg vil opprette en ny pakt med Israels hus og med Judas hus. » (Jer 31,31).«Så sier Herren, som satte solen til å lyse om dagen og lover for månen og stjernene, så de lyser om natten, han som opprører havet så dets bølger bruser. Herren herskarenes Gud er Hans navn. **Dersom disse lover ikke lenger står ved makt for mitt åsyn, sier Herren, da skal også Israels ætt opphøre å være ett folk for mitt åsyn alle dager»**(v 35)

I Jer. kap. 33, finner vi en interessant profeti: *Se dager kommer sier Herren, da jeg vil oppfylle det gode ord jeg har talt om Israels hus og Judas hus. I de dager og på den tiden vil jeg la spire frem for David en rettferdig spire (Jesus) og han skal gjøre rett*

og rettferdighet i landet. I de dager skal Juda bli frelst og Jerusalem bo trygt, og dette er det navn han skal kalles ved: Herren, vår rettferdighet.» Det går tydelig fram at Kristus kommer først til Judas hus, men at velsignelsene også til sist vil nå Israels hus. Det kan også se ut til at de vil spille en spesiell rolle i utbredelsen av evangeliet. Men det skal vi komme tilbake til.

La oss først ta for oss hvor historien viser at Israels barn tok veien:

"Reis deg varder, sett deg merkesteiner langs veien du gikk." (Jer 31,21)

Hva sier historikerne om veien de gikk?

De eldste uttalelsene vi finner, sporer oss til noen av Dans stamme fra tiden før bortførelsen til Assyria. Diodonus Siculus, en romersk historiker, skrev i år 50 fKr. et sitat han hadde hentet fra Hecatæus ab Abdera, som levde på 600 tallet før Kristus, følgende: "De mest fremtredende av de fremmede som ble drevet ut av Egypt, fulgte Danaus og Kadmos til Hellas, men størsteparten ble av Moses ført til Judea."

Aishylos som også levde i det 6. århundre f.Kr. skrev: Danaene var av Guddommelig ætt, kommet som landflyktige fra Egypt. I Dommernes bok 5,17 står en interessant uttalelse om Dans ætt, "Dan,- hvorfor dvelte han ved skipene?"

Homer, som skrev Iliaden m.m. nevner i dette storverk Danai og Dardanai 147 ganger. De var blant folkene som kjempet om Troja. I følge forfatteren Homer bodde de i Argolis.

Dans stamme gjorde seg kanskje gjeldende blant grekere langt tidligere enn bortførelsen av de ti stammer. Vi vet også at deler av Dans stamme holdt til ved kysten av Middelhavet i Israel, mens resten av Dan, lå lengst mot nord. Kanskje stakk de derfra til sjøs, også før fangenskapet.

Hvor ble de bortført?

Etter bortførelsen til Assyria, ble de ti stammene først plassert i Halah (ukjent sted), og ved Habor, en elv i Gosan, og i Medias byer (2.Kong.17,6). Habor elven, heter i dag Khabur, og er en sideelv til Eufrat. Gosan er identisk med Guzanu, en plass i nordre del av Khabur, (på grensen mellom Tyrkia og Syrta). Media er området nordøst for Assyria (omtrent vest-Iran i dag).

Israels barn blir bortført fra Samaria. Kalksteinsrelieff fra Khorsab.

4.Eras bok

4.Esra er et apokryfisk skrift, skrevet i store deler på hebraisk og datert til ca.100 år f.Kr.og senere. Sitatet vi finner interessant her, er fra den hebraiske delen som også er blitt funnet blant dødehavsrullene. Her leser vi: "Dette er de 10 stammer som ble ført bort som fanger fra sitt eget land i kong Hoseas dager, disse stammene som Salmanassar, assyrer kongen, førte bort og drev til den andre siden av Eufrat. Derfra ble de ført til et annet land. For de hadde rådslatt med hverandre og blitt enige om, at de ville vekk fra hedningene og fare til et land langt borte, der mennesker ikke hadde vært før, for at de kunne holde de lovene som de ikke hadde holdt i sitt eget land. Og de dro inn i den trange dalen der Eufrat-elva går. For Den Høyeste gjorde under for dem: han holdt tilbake alle elvekilder til de alle var kommet over. (Fulgte de elven nord over?) Og gjennom det landet var det en lang vei å gå, en ferd på halvannet år (!). Og strøket kalte de Arsareth (i den syriske utgaven står det: Arsaph)."

Josephus, jødisk historieskriver fra første århundre etter Kristus skrev; "de ti stammene har til nå vært bortenfor Eufrat, og er et enormt menneskehav som ikke kan telles (Bok XI kap.5,2 om Antiquitates Judiea). Altså er det på denne tid de aller fleste begynt å bevege seg, men mange var trolig dratt herfra for lenge siden. Området Josephus her identifiserer, må romme en masse mennesker og være *bortenfor* elva. De er trolig ikke blitt igjen i det persiske riket (jmf.Esters bok).Landene som da gjenstår er Tyikia og Armeniaområdet. Men ifølge Esras bok gikk de i 1,5 år, så noen må ha nådd lengre enn det.

Hva vet vi om folkene som levde her på denne tid?

Flere århundre f.Kr. blir et folke slag nå sitert som Gotoner. Grekeren Poseidonios (1.århundre f.Kr.) kalte dem for keltoskyter. Senere grekere kalte dem for Galater eller Kelter. Skyterne var et folk som bodde nord og øst for Svartehavet og var et kjent folk i grekernes og persernes tid, da de stadig lå i konflikt med disse, men skyterne var et samlebegrep på mange folkeslag. De kalte seg ikke selv skytere.

Store grupper blant dem kalte seg for Gotæ.

Gotene eller "Getæ" var monotheister, forteller Herodot. De trodde på en eneste sann Gud, og det var utenkelig for dem å lage noe slags bilde av ham.

Skyterne ble av semittene kalt Iskuza eller Asguza. Var de egentlig fra Guzana? (Gosan) hvor en stor del av Israelittene utvandret fra? Folket Sakazuna er nevnt av Plinius. Det er kjent i dag at Saxernes hjemland lå i disse strøk. Noen har hevdet å trekke navnet Isak ut av Saxons-Sacceerne, hvilket ikke er helt usannsynlig. Perserne kalte skyterne for Sakæere. Plinius nevner det samme, og Ptolemaios nevner et skytisk folk kalt saxoner. Gud sa til Abraham: "I Isak skal det nevnes deg en ætt." Dr W.Holt Yates ved Yale-universitetet er ikke i tvil: "Ordet Saxons er utledet av "sønner av Isak" ved at for bokstaven I er falt bort".

Osserne levde også i dette område, flere historieskrivere har opp gjennom tidene beskrevet dette folket (Osser, Asser, Jossi osv). Noen kjennetegn på disse er at de ofret dyr og smørte blod på alteret. De hadde en tordengud ved navn ELIas. Øynene var blå eller brune. De hadde alle slags hårfarge, også brygget de øl.

Historieskriveren Snorre og "Svartehavsfolket"

Samme område blir beskrevet av Snorre. Han går langt tilbake i tid og siterer tidlige islandske og norske historiefortellere for å beskrive Odin og hans folks reise fra sitt hjemland til bl.a. Skandinavia. Hjemstedet til Odin lå i Åsaland-Åsheim (Ås kan også være As). Landet lå østenfor elva Tanakvisl (Tanais=Don) i Asia. Hovedborgen der het Åsgård og var Odins eiendom. Æserne eller azerfolket bodde i landet. I dag heter landet Aserbajdsjan som betyr; landet til Aser. Aser var en av de ti stammer.

Odin hadde også eiendommer sønnenfor den store fjellgarden i Tyrkland (som det het på Snorres tid). *På den tiden for romerske høvdinger vidt omkring og la under seg alle folk.* (Nord-Tyrkia ble tatt fra gallerne og ble romersk provins i det siste århundret før Kristus).

Odin dro da avsted mot nord og hadde blant sitt store følge også med seg 12 hofguter. En av disse het Njård og da han skapte seg et hjem i Sverige kalte han det for Noatun. Først dro Odin til Gardarike, så til Saxland, så til Odinse (Fyn) og deretter til Sigtuna i Sverige hvor han til sist døde. Så langt Snorre.

I Beovulfskvadet leser vi at Odin og folkene hans var på vandring i Geata (Getæ eller Gotaland). En av etterkommerne til Njård (barnebarnet Sveigde, konge etter Frøy) reiste tilbake bl.a. til Tyrkland (Galatia) og Kaukasus og traff familien der. Kom senere hjem til Sverige og reiste deretter for godt til Svartehavsområdet, til kone og barn der nede, (Snorre). Hvor mange folk som fulgte med slike konger, vet vi ikke.

Fritjof Nansens oppdagelser

Fritjof Nansen reiste ikke bare rundt i Russland for å avhjelpe nød og sult, han var også levende interessert i folket som levde i Kaukasus området. I sin Bok "Gjennom Kaukasus til Volga" beskriver han de nesten merkelige berøringspunktene mellom våre nordiske forfedre og jødedom. Noen eksempler; slagsmål og feider, spise og drikkeskikker bl.a. spiste de ikke svinekjøtt (noen av folkene der). Søndag ble feiret, men også lørdag holdes hellig. Et fjell i Ossernes land het Sion. Her fant han også

mennesker med blå og brune øyne om hverandre, og blonde og rødhårede blant mørkere hoder. Folkegrupper som i dag lever i disse områdene, har store islett av lyst hår og blå øyne, Laz-folket, Armenere, Azeri er noen av dem. Så kalles vi i Norden da også for den kaukasiske rase.

Tidlige engelske innvandrere

Allerede så tidlig som ca. år. 800 f.Kr. og fremover, ble England, Skotland og Irland innvandret av store flokker av nye folk som kalte seg kelter, briter og iberier. Etter dette ble øyene mot nord kalt Britanja, Hebridene (hebreerne), Iberia (Irland), Albion (Skotland), Gallia (Frankrike) og det Iberiske land (Spania) (Albert Q Maisel).

Greske forfatters navn på disse var Hyper-Boræer (Hebreer?) I Storbritania er det skrevet en mengde bøker om britenes trolige avstamning fra Efraim.

Irland

Fra riktig gamle irske kilder får vi vite at det ved 700-tallet f.Kr. ankom en sterk folkegruppe, kalt "Tuatha de Danaan" (betyr Dans stamme) med skip, jaget vekk andre og bosatte seg der. Ca. år 569 f Kr. ankom det en hvithåret "hellig" gammel mann til Irland fra østen. Han hadde med seg en ledsager ved navn "Simon Brach, stavet henholdsvis "Breck", "Berech" eller "Berack" (Baruk?)i de forskjellige historiske opptegnelser. De hadde med seg en kongedatter fra østen ved navn Tephi (hebraisk navn). Det påstås også at en sten disse hadde med seg, kalt Jakobs minnesten, i dag er i Westminster Abbey i London. Den er plassert under stolen hvor konger og dronninger er blitt kronet i hundrevis av år. Stenen bærer hebraisk inskripsjon.

Dan stamme la fra seg mange merkestener i Irland. Navn som Dans-Laugh, Dundalk, Dansower. Dunsmore mm. Ordet Dunn på Irsk betyr dommer akkurat som Dan på hebraisk.

Jødiske musikkskapere (bl.a. gjenbyggere av Davidsharpen), har også vist til den enorme likheten mellom irsk og jødisk folkemusikk.

Skottland

Av engelske og skotske kilder, gamle krøniker og folkesagn, får en vite at skottene er identiske med et folk som ble kalt "wanderers" dvs. vandrerefolk. Navnet skotter eller skytter fikk de fordi de kom fra Skythia.

Skandinavia

Tacitus, den kjente romerske historieskriveren fra ca. år 100 e.Kr. skriver mye om folket der nord. Dessverre betegnet han alt nord for romerrikets grenser som germanere. Men av folkegrupper spesielt merker vi oss navn som ELIVEonerne og LEVlonerne. Dette kan være de samme som det danske ellefolket, elfen i Tyskland og alvefolket i Norge. I Norge nevner Tacitus også aserne.

Fra den norrønske litteraturen nr.1 1961 leser vi på side 229; "æsene tok seg koner der i landa og desse ættane vart mangmeinte, og i heile Saksland og derifrå i Norderlanda breidde dei seg så ut at tungemålet til desse Asiamennene var det same i alle desse landa ... og at æsene lyt ha ført det med seg hit i heimen, til Noreg og Svitjod, Danmark og Saxland.~'

Snorre sier at Odin før nord til des han kom til den sjøen som dei trudde låg rundt alle land, og han sette son sin til å rå i det riket som nå heiter Noreg.

Er gotere, heruler og daner forløperne til Vikingene?

Fra Odin stammet jarlene i Norge.

Et gammelt kvad sier;"Odin har jarlenes ætt, Tor har trelles ætt." Jarlene het egentlig Eruler. Senere på den historiske arena dukker Herulene opp i Europa og identifiseres som normenn. Normannen Hrodulf var Herulene høvding, sa Jordanes, goternes forfatter. (Var de av asernes høvdingeætt?)

Sidonius Appollinaris (romersk dikter) sa om Herulene, "*at de kom fra Oceanets ytterste avkrok, nær dets iskolde dyp*". Hva som mere kan nevnes om Herulenes aktiviteter utenfor sitt hjemland, er at de ved 300-tallet var pirater ved Svartehavet sammen med goterne, de plyndret Grekenland år 267 og tok syd- Frankrike og Spania sammen med vestgoterne i år 460.

Etter nederlag rundt 50-tallet, fikk de tillatelse av den nye maktfaktor i Europa (den romersk katolske kirke) til å bosette seg i Jugoslavia, men flere dro hjem mot nord, via Danernes land til Thule (Skandinavia). I mellomtiden hadde de lært kristendommen å kjenne, men de hadde også måttet bøye sin arianske tro under katolsk makt, sammen med sine frender østgoterne.

Er det flere navn hvor vi kan gjenkjenne de ti stammer?

Dan skulle være som en slange ved veien og har også satt de fleste spor etter seg langs veien. Elver som Danaper (Dnjpr), Don, Ardon, Donau og land som Dacia, Danzig, Gdansk og Danmark. Langs Donau finner vi også navn som Ismael, Isaccea, Sinai og Seret (Arsaret?). Aser har også satt sitt preg. Vi har alle rede nevnt Aserbajdsjan, landet til Aser. Det Asovske hav ligger like ved. Aserne kalte Odins folk seg. Azerfolket i Kaukasus er vel kjent.

Engelske språkgranskere har funnet ca. 8000 hebraiske rotord i det oldbritiske og Gælic-språket, som de mener må være fra disse hebreerne av "Iaraels bortkomne stammer". Bare ordet British -betyr på hebraisk Berit=pakt iysh (ish)=menneske

Eliveoner, alver og Albion nevner sin høyeste Gud som ELI. ELIBERIT (pakt med Gud) ble til Iberit (Iberia) = Irland og Spania. ELIVAR er sammensatt av både ELI og VE (Jahve).

Jes.65,15 gir oss enda et kjennetegn å se etter; "*Navnet deres skal dere etterlate til en ed for mine utvalgte..., men sine tjenere skal han kalle med et annet navn.*" De skulle ikke kjennes igjen ved sitt gamle navn Israel, men et annet navn. Navnet skulle være som en ed, altså beskrive et løfte eller en pakt.

Et annet av navnene vi kan finne hebraisk rot i, er ordet som betyr Herre (LO) Sammenlignet med LO Ammi i Hosea (ikke mitt folk). På gammel norrønsk ble dette til Loride, Loke, Loye etc. Loke var en av de tidligste nevnte navn for den høyeste Gud. Jmf. Loverætta i Edda, oppkalt etter denne Gud. LORdag (gammelnorsk for lørdag) var denne gudens hellige dag. Denne LO-Gud har satt seg mange merker i Norden og i Norge; Lolland, Lofoten, Loe, Loen, Lovin, Løve, Lote, Lore etc. I gammel dansk het lørdag; løverdag. Her er foreslått en sammensetning av LO og VE som navn på den siste ukedagen.

Norges landvætte het Daain=Dovre=Daavre (Dover i England)=Dave=Daavin=David?

Kristen Døssland har skrevet en meget interessant bok; "Norrøna folket i opphav og vandring" som viser alle disse navns egentlige opprinnelse og utbredelse. Noen navn fra boken; *"Ilden var bellig. Guds- navnet EL er opphavet til ordet (eld). Med for å lage ild måtte de ha ved - som kommer av Gudsnavnet VE. Loge (flamme) kommer av Gudsnavnet Loke, og en meget stor loge kalte de Baal. Ordet kommer fra Odins sønn Balder som igjen kommer av den fønikiske og (frafalne Israelittiske) guden Baal."*

Tordenguden het Elja og Eljon eller iljon (som ble til Lion-Lejon-løve). Ljona kinder = Eljon eller Elohims sønner. Tordenguden i Kaukasus området het ELIas. Gudene Tor og Odin ble dyrket meget senere i norrønsk historie, og var vel resultat av heltedyrkelse og dyrking av forfedre.

- Et landskap i det galliske Frankrike heter Achivetania som betyr brødre som dyrket guden VE. - Sjønn el.Sjond (norsk) betyr gravøl. Gravøl er helget til Sjond. Ordet kan bety Sion eller Sjaund = syv som er ELJONs hellige tall.

- Et annet hebraisk ord som Kohen (prest) finner vi igjen i kon som på gammelnorske betyr gjev mann, høvding. I Litauen heter Herre, prest=Koninga. Mange flere ord kan det leses mere om i nevnte bok.

Fra mine besteforeldres gård i Sømna, Nordland er det et gårdsnavn av interesse. Semhofud er det gamle navn på stedet og leder tankene mot betydningen av "Sems sted eller hof" her oppi nord. Stedet er forøvrig et gammelt vikingsted. Funn av vikingskip og gravhauger vitner om det. Små detaljer er også fullstendig fravær av svinekjøtt, levealder på 100 år hos de fleste, og fra lang tid tilbake en blanding av alle øye- og hårfarger. Slik tror jeg mange kan finne egne aner tilbake og se etter kjennetegn i navn og skikker.

Det gotiske språk

Folket her i nord kalte seg med et fellesnavn for Godpjud = Guds folk. Ordet Gud er avledet fra Got. Ord- lyden har variert fra land til land; Gutans eller Gütôs. Den gamle folkelige danske uttale var Gotte eller Gotter (Gothersgade). På svensk ble det helst Gutar (Gotland), gauter eller göter (Göteborg). Gotisk språk taltes, i følge dansk leksikon, opprinnelig fra Kaukasus til Norden og helt til vest-Spanien. De siste rester av opprinnelig gotisk utdødde ifølge ekspertene i det 1700 århundre på krimhalvøya.

Ingjald Bolstad, en pensjonert rektor på Voss, har skrevet en lengre artikkel der han dokumenterer sin forskning, hvor han sammenligner Norsk (gml.vossamål) med

Vulfilabibelen (den gotiske Bibel fra 300-tallet e.Kr.). Hefte heter "Tid til undring" og er forbløffende. Aivangeljo (gotisk) er lik Ævangiljo (Voss). Fraliusands (g) fraolosnar (V) (mister). Bolstad fant bl.a. ord som ganga, eg gaor, me ganga. På gotisk heter det; gangan-gaggan. Hefte er full av sammenligninger, i ord og hele setninger, for dem som er interessert i å lese mer om dette.

Gotiske kongsnavn som Berik, Athanark, Ermanrik, kan minne om norske vikingnavn (Eirik, Henrik)

Arkeologiske funn

Kan vi ut fra arkeologiske funn stadfeste en slik israelittisk vandring eller flere vandringer nordover? Fra arkeologisk hold, får vi vite at folkevandringer generelt er vanskelig å dokumentere ut fra arkeologiske funn. Kontakt mellom folkeslag kan lett tolkes som vandring, men kan også være handelskontakt, Ved siden av funn, er det derfor historiske overleveringer og sagn som danner det viktigste grunnlaget, for å hevde at et folk har vandret. La oss likevel se på noen interessante funn. Odin ble ofte kalt rune mesteren. I en nylig utkommet bok fra Pax forlag som heter "Runer", skriver forfatteren Dr. Philos Kjell Aartun følgende; Nyere funn av runer i flere orientalske (Mesopotamia, Syria, Israel, Egypt, Tyrkia) kultursentra, har åpnet helt nye perspektiver på runenes eldste bruk og historie. Oppdagelsen av runer i orientalske kultanlegg og på orientalske kult-gjenstander, som delvis har vært kjent i bortimot 100 år, er nylig gjort. Etter alt å dømme er funnene bare i sin begynnelse. Gjennom de funn som alt er gjort, viser runene seg å bære en fast bestandel i en kulturtradisjon som er langt eldre enn man tidligere var klar over." Eksempler på likheten mellom runer funnet i Norge og i orienten kan ses i boka.

Gravhauger

I flere gravhauger i Norge, har man funnet en rekke gjenstander med semittiske runeinskrifter og er arv fra samme kulturtradisjon. Funnet av gravrøysene er også i samsvar med kjente semittiske tradisjoner. Samme skikk finnes ennå i Nord- og syd-Arabia og i Etiopia. Man begraver riktignok de døde i jorden, men over graven legger man en haug av stein, som med tiden ikke sjelden kan oppnå en betraktelig størrelse. Praksis er nemlig at forbi passerende legger nye stein, omtrent slik vi legger blomster på graven.

Runer med et budskap

På en gullring funnet i Pitirassa nær Bukarest (Ungarn) har man funnet en interessant runeinskripsjon med følgende tekst: GUTANIOWIHMLAG som oversatt betyr; Goterne er

Guds hellige. Inskripsjonen for Gud =IOWI Sammenlign IHVH =יְהוָה

Runen heter forøvrig Hagalruna som kan komme av det hebraiske Hekal = tempel (Jahves helligdom). Det er samtidig tegnet for IO eller JO. Dersom tegnet endres til

 heter den Alruna (el.Elruna) og er et hellig tegn. IOV (IOVE) eller var altså det gotiske navn på Gud. På

gresk er et tegn for Kristus.

Gud som ga loven

Tegnet § kommer fra runen som betyr lynet - ljon - Eljon. Eljon er som tidligere nevnt tordenguden fra Sinai, Eija hos Kaukasus-aserne. Det var også hos goterne en Gud for lov og rett.

Thor Heyerdals observasjoner

8.juni i år vakte Thor Heyerdahl store overskrifter i "Vårt Land". En artikkel ble skrevet etter et større intervju med Heyerdahl i et Aserbajsjansk tidskrift i USA. Over skriften lød; DU (vi i Norge) stammer fra Aserbajdsjen. Heyerdahl gir følgende begrunnelse i artikkelen;" Det kan ikke være tilfeldig, at tegningene av skip som Azerfolket brukte til å navigere til det kaspiske hav og opp Russlands elver, er identiske med dem som vikingenes for fedre brukte i fjordene langs

En langobard eller annen skandinav tas til fange av romerne ca. 180 e.Kr.

Norge...senere." Heyerdahl peker også på deres sammenleggbare båter som også norrønske historie fortellere skriver om. Videre sier han; Jeg har alltid lest Snorre som mytologi, men nå har jeg sterk tiltro til at Snorres geografiske angivelser ikke er til å ta feil av. Historien om Odin og asene, stemmer påfallende med den befolkning som kalles azer, som bor i Aserbajdsjan idag. Snorre, helleristninger og det faktum at vitenskapen kaller vår egen folketype kaukasisk, gjør at jeg har tiltro til at våre forfedre innvandret fra Aserbajdsjan."

Tyrens plass

En kanskje interessant observasjon er hva man har trodd er tyrens spesielle plass hos keltere og kimbrere. Mange spekulasjoner har det vært, om de dyrket tyren som en Gud. Forklaringen kan kanskje være at tyren eller oxen var banneret til stammene Efraim og Manasse, helt fra leirene i ørkenvandringen etter utgangen av Egypt. På samme måte var ørnen banneret til Aser, Dan og Naalis stammer.

Hellige offerplasser

Det er ikke uvanlig at man har funnet rester etter hellige offerplasser i Skandinavia fra før-romersk tid. Leirkarfunn i myrer har inneholdt mengder av saueknokler i

forbindelse med disse offerplassene. Ofte 20-30 leirkar på samme sted. Hele "brønner" med knokler av okser er også funnet på typiske offerplasser med altere. Slike funn er alminnelig i Jylland, men kjennes også fra Norge og Sverige.

Som innledningsvis bemerket, så er det umulig annet enn å indikere en retning de 10 stammene har tatt. Dette er også en kort gjennomgang.

Europa har stått sentralt i historie og profetier. De har sittet som Herrer på jorden og ved alle porter. Er dette et resultat av Guds løfter og velsignelser?

Engelske forskere, som har hatt spesiell interesse for forskning omkring de ti stammer, tror vandringen nordover har skjedd i flere omganger, og ihvertfall i to store. En umiddelbart etter bortførelsen til Assyria (hovedsakelig Efraims stamme m.fl.) og en like før begynnelsen av vår tidsalder.

Hvorfor skulle de plutselig på nytt bli velsignet av Gud? Hadde de ikke for det meste forlatt Gud og dyrket andre guder?

La oss se hva profeten Sakarja sier om Juda og Israel på Jesu tid; *"Rop med fryd Sions datter (Juda)! Rop høyt Jerusalems datter. Se din konge kommer til deg. Rettferdig er han og full av frelse. Saktmodig er han og rir på et esel, på den unge eselfolen. Sak.9, 10;"* *Og jeg vil utrydde vognene i Efraim og hestene i Jerusalem. Alle krigsbuer skal bort, og Han skal tale fred til hedningene. Hans herredømme skal nå fra hav til hav og fra elven til jordens ender (spredning av evangeliet). For ditt pakts blod skyld, vil jeg fri dine fanger ut av brønnen som det ikke er noe vann i"* Sak.9,13: *"For jeg spenner Juda som min bue og legger Efraim på buen. Hans pil skal fare ut som lynet. (Jødene startet evangeliets utbredelse. Skulle de ti stammer få være delaktige i forsettelsen av spredningen ut over verden?)."*

Det nye testamentet

Men er disse profetier riktige, så skulle vel dette gjenspeiles i noen grad i det nye testamentet? Mye kan ha blitt skjult for våre øyne i glede over at hedningene, på en sterk manifestert måte, fikk del i det samme lys og i de samme velsignelser som Israels barn og jødene, når de tok imot Jesus som sin Frelser. Nå skulle det ikke være forskjell på folk, og slik ble også jøder og hedninger i den første menighet sammensmeltet. Men likevel kan man undres, hadde Jesus de ti stammene i tankene da han sa; "oppsøk først de tapte får av Israels hus?" Hvor dro egentlig de fleste apostlene etter Jesu himmelfart? Ap.gj. omhandler bare 5 av dem, de andre vet vi lite om. I Jakobs brev 1.1 ser vi at han hilser til alle de 12 stammer som er spredt rundt i landene. Noen tok dette brev med til dem. Josephus som levde kort tid etter, visste hvor en stor del oppholdt seg. Da visste apostlene det også.

1.Peters brev er også svært bemerkelsesverdig. I innledningen av sitt brev hilser han de som er utlendinger (parapidemoi=lever i eksil,away from home) i Diaspora (som er et kjent ord brukt også senere av jøder i landllyktighet). Han adresserer brevet deretter til de spredte i Pontus, Galatia, Kapadokia, Asia og Bitunia.

I vers 17 nevner han igjen deres utlendighetstid og i vers 18 sier han at de er kjøpt fri fra den dårlige ferd som var arvet fra fedrene. Er det jøder spredt omkring han henvender seg til? Andre vers tyder ikke på det. Vi leser i 2,10; "dere som før ikke

var et folk men nå er Guds folk, dere som før ikke hadde funnet miskunn, men nå har fått miskunn." Dette er den samme beskrivelsen som i Hosea 1 kap. om de ti stammers framtid.

I kap.2 vers 25 sier han at de var jo villfarne får, men har nå omvendt seg til deres sjelers hyrde og tilsynsmann.

Peter formaner at deres ferd blant hedningene må være god og at de som fremmede og utlendinger må avstå fra de kjødelige lyster. De har tydeligvis levd på samme vis som hedningene (kap.4,3), hvilket dessverre også er en oppfylt profeti.

I England finnes det hva de kaller et gammelt sagn om at Josef av Arimatea kom dit allerede like etter Jesu himmelfart. Flere ble kristne, b.la. en lokal konge der som sammen med sin familie ble ført som fanger til Rom. Hans datter Klaudia ble gift med en romersk senator, Linus, som også ble kristen. Paulus nevner dem i brev skrevet fra Rom(2.Tim 4,21)

Hva betyr Ezekiels profeti?

Ezekiel gir i kap.37 en vidunderlig profeti som peker mot endetiden;(Esek. 37:16:) "Og du menneskesønn! Ta deg en stav og skriv på den: For Juda og for Israels barn, hans medbrødre (Benjamins stamme og noen fra Levis). Og ta deg en annen stav og skriv på den: For Josef - en stav for Efraim og hele Israels hus; hans med- brødre (resten av de ti stammene). Og sett dem sammen, den ene til den andre, så de blir ett i din hånd. Og når ditt folks barn sier til deg: Vil du ikke la oss få vite hva du mener med dette? - da skal du si til dem: Se jeg tar Josefs stav, som er i Efraims hånd og Israels stammer hans medbrødre, og jeg legger dem til Judas stav og gjør dem til én stav, så de blir til ett i min hånd." Og så beskriver Herren for Ezekiel gjeforeningen av de to folk. Han beskriver at begge folkene skal renses. De skal være Hans folk. Som felles tro skal de ha David som konge (Messias). En hyrde skal være over dem alle. De skal følge Guds lover og Hans bud skal de holde og leve etter. At det er snakk om endens tid og videre den nye jord, forstår vi ved slutt versene, 26-28 som er sterke paralleller til de siste kapitler i Åpenbaringsboken.

Er denne profeti riktig utfra denne artikkelens innhold, kunne det bety at en rest av jødene like før Jesu gjenkomst, vil omvende seg og ta imot Jesus som sin Frelser. Men også Israel, hvis etterkommere kan være spredt rundt i Europa og landene europeerne emigrerte til og som i dag stort sett dominerer den kristne forkynnelse, vil reformeres og igjen finne Guds lover og bud, i stedet for å holde seg til menneskebud, slik mange kristne gjør idag. Tenker spesielt på 2. og 4. bud, Ikon-, helgen og søndagsdyrkelse. Således vet vi at f.eks. sabbaten, igjen vil bli oppdaget av de oppriktige i endetiden og få sin rette plass. Da vil de være et folk, (sammen med hedningene som er podet inn), som holder Guds bud og har Jesu tro. (Åp.14,12).

Hvordan passer disse tankene med beskrivelsen av de 144000 fra alle Israels 12 stammer? (se Åp.kap.1).

La oss avslutte med noen sitater fra en inspirert og mye sitert forfatter i vårt blad, E.G.White:

Det lå både visdom og barmhjertighet bak Herrens beslutning om å straffe de ti

stammene så hardt. Ved å spre dem blant hedningene, ville han prøve å oppnå den hensikt med dem som ikke lenger var mulig i deres fedreland. Han ville gjennomføre sin plan om å frelse alle som vil ta imot benådning ved troen på menneskehetens frelser. Gjennom de lidelser Israel måtte gjennomgå, gjorde han det mulig å åpenbare sin herlighet blant alle folkene på jorden...Domsprofetiene fra Amos og Hosea ble fulgt av forutsigelser om en herlig fremtid. De ti stammene som så lenge hadde vært opprørske og ubotferdige, fikk ikke noe løfte om at de skulle få tilbake sin tidligere maktposisjon i Palestina. I all fremtid skulle de være hjemløse blant folkene. Men gjennom Hosea fikk de en løfterik profeti, om at de skulle få del i den endelige gjenreisningen av Guds folk ved slutten av jordens historie når Kristus kommer som kongenes konge og Herrenes Herre....I de siste dager av jordens historie vil Gud fornye sin pakt med sitt folk som retter seg etter Hans lov." (Alfa og Omega s.134,137-8)

Det er ikke et frelsesspørsmål å vite hvor og hvem som er Israels ti tapte stammer, men profetier kan mistolkes og misforstås. Kun Gud vet i dag hvem som er kjødelige etterkommere av Efraim, Manasse, Aser, Dan, Ruben, Simeon og alle de andre. Men alle som er podet inn i vintreet er Guds barn. "Og alle de som tok imot Ham, gav han rett til å bli Guds barn.". Men kanskje vil Gud åpenbare sine profetier og løfter fullstendig før sin gjenkomst?

EHB

Kilder: Kjell Aartun:Runer
Snorre: Ynglinge sagaen
Døssvik: Norrønafolket i opphav og vandring.
SDA Bible commentary
Minstrong: USA og Storbritania i profetiene.
Steinsvik: St.Peters himmetnøkler.
Dansk korversasjons leksikon m.m.
Bolstad: Tid til undring

